

Jarosław Rzepa

minister zdrowia

Interpelacja nr 9084

Interpelacja w sprawie wsparcia dla osób korzystających z implantów słuchowych

Minister Zdrowia

Łukasz Szumowski

Interpelacja poselska w przedmiocie wsparcia dla osób korzystających z implantów słuchowych.

Działając na podstawie art. 115 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. 1996r. nr 73, poz. 350), a także art. 192 ust. 1 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. 1992 nr 26, poz. 185 ze zm.), składam interpelację w przedmiocie wsparcia dla osób korzystających z implantów słuchowych.

Sytuacja osób oczekujących na wymianę procesora mowy będącego najważniejszym elementem implantu ślimakowego z roku na rok się pogarsza. Operacja jest w 100 proc. finansowana z Narodowego Funduszu Zdrowia. Jednakże, jak alarmują media, na jej przeprowadzenie trzeba czekać nawet 6 lat (<https://kobieta.onet.pl/gluchoniemi-na-wymiane-implantow-czekaja-cztery-lata-po-pol-roku-traca-zdolnosc/ckc1rv5> - dostęp: 22.07.20 r.). Szansę na operację zyskuje się dopiero po pięciu latach użytkowania procesora, a więc gdy minie termin gwarancji. Procesory jednakże psują się znacznie szybciej, dlatego że - co oczywiste - używane są każdego dnia. Należy również wskazać, że zbyt długi czas oczekiwania na przeprowadzenie operacji powoduje, iż wymiana urządzenia po gwarancji praktycznie wyłącza osoby zaimplantowane ze społeczeństwa. Operację można oczywiście wykonać szybciej (prywatnie), jednakże wówczas trzeba liczyć się z kosztem rzędu 40 tys zł, na co wielu użytkowników implantów zwyczajnie nie stać (<https://kobieta.onet.pl/gluchoniemi-na-wymiane-implantow-czekaja-cztery-lata-po-pol-roku-traca-zdolnosc/ckc1rv5> - dostęp: 22.07.20 r.).

Implant ślimakowy składa się z kilku elementów, z których najważniejszym jest procesor mowy. Urządzenie to przetwarza dźwięk przesyłany w postaci sygnału elektrycznego z mikrofonu na bodziec elektryczny stymulujący nerw słuchowy (slimaczek.ifps.org.pl/jak-dziala-implant-slimakowy/ - dostęp: 22.07.20r.). To dzięki niemu osoba nosząca implant może
Szczecin 22.07.2020r.

porozumiewać się ze światem zewnętrznym i normalnie funkcjonować, uczęszczając do szkoły czy do pracy.

W tym miejscu podkreślić trzeba, iż większość osób korzystających z implantów została „zaimplantowana” jeszcze w dzieciństwie, więc duża część z nich nie mogłaby wykonywać swoich codziennych czynności bez implantu (choćby ze względu na brak znajomości języka migowego). W związku z tym, osoby takie muszą korzystać ze wsparcia tłumacza języka migowego; potrzebują też stałej pomocy w codziennych czynnościach (jak chociażby robienie zakupów, czy załatwianie spraw w urzędach). Jak same podkreślają, nie zawsze spotykają się ze zrozumieniem swojej sytuacji: np. w urzędach niezbyt przychylnie spogląda się na osoby, które porozumiewają się za pomocą tekstu pisanego (<https://natemat.pl/zdrowie/287637,na-wymiane-zepsutej-czesci-implantu-sluchowego-trzeba-czekac-kilka-lat> – dostęp: 22.07.20r.). Taka sytuacja generuje po stronie osób zmuszonych do korzystania z implantu dodatkowe koszty, które i tak nie są małe (miesięczne wydatki na implant [już chociażby same baterie do akumulatora] oscylują wokół kwoty 100 zł - slimaczek.ifps.org.pl/jak-dziala-implant-slimakowy/ - dostęp: 22.07.20 r.).

Ponadto, sytuację osób „zaimplementowanych” od dziecka, które nagle tracą zdolność kontaktowania się ze światem, można porównać do nagłego ogłuchnięcia, co na pewno wywołuje u nich wstrząs psychiczny i implikuje konieczność przejścia przez długotrwały proces przystosowywania się do nowej sytuacji (nauka języka migowego, brak zdolności odbiera dźwięków etc.).

Stan obecny znacząco odbiega od standardów w innych krajach europejskich, gdzie wymiana procesora mowy nie jest powiązana z koniecznością długiego oczekiwania na przeprowadzenie operacji (<https://biznes.newseria.pl/komunikaty/implanty-sluchowe-w,b808968463> – dostęp: 22.07.20 r.). Dlatego też Stowarzyszenie „Słyszeć bez granic” (zwane dalej: Stowarzyszenie) postuluje przeprowadzenie pilnych zmian w omawianej sprawie. Należy bezzwłocznie przeprowadzić operację wymiany procesora mowy u ponad 4 tys pacjentów, których procesor ma już ponad 5 lat oraz przeznaczyć dodatkowy budżet – w wysokości 130 mln zł – na zlikwidowanie obecnej kolejki oczekujących pacjentów.

Należy nadmienić, że Stowarzyszenie po wielokroć zwracało się w tej sprawie do Ministerstwa Zdrowia, składając pisma oraz prosząc o rozmowę z szefem resortu. Ostatnimi czasy w Ministerstwie została złożona petycja, podpisana przez 13 917 osób, w tym: pacjentów,

bliskich osób zaimplantowanych oraz samych lekarzy, którzy także dostrzegają rosnącą skalę problemu. Niestety – jak alarmuje Stowarzyszenie - wszelkie działania Stowarzyszenia pozostały bez jakiegokolwiek odpowiedzi ze strony resortu.

Postuluje się więc jak najszybsze zrealizowanie postulatów Stowarzyszenia, a przede wszystkim – podjęcie rozmów z jego przedstawicielami. Jako absolutnie niezrozumiałą należy ocenić sytuację, w której przedstawiciele Stowarzyszenia od ponad roku (bezsukutecznie) próbują uzyskać możliwość spotkania z Ministrem Zdrowia. Proszę więc Pana Ministra o zreflektowanie się i pilne spotkanie z przedstawicielami Stowarzyszenia lub – w razie absolutnej niemożności zrealizowania spotkania – o oddelegowanie właściwego wiceministra do przeprowadzenia rozmów z delegacją Stowarzyszenia.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z następującymi pytaniami:

1. Czy Ministerstwo Zdrowia zapoznało się z petycją skierowaną do resortu przez Stowarzyszenie „Słyszeć bez granic”? Jaki jest stosunek resortu do proponowanych w jej treści zmian? I czy w ww. przypadku zostały podjęte przez Ministerstwo jakieś konkretne w stosunku do zgłaszanych problemów działania, a jeśli tak to jakie?
2. Czy polityka państwa zmierza do zredukowania długiego czasu oczekiwania na operację wymiany procesora mowy w implancie ślimakowym? Jeśli tak, to w jaki sposób i jakie konkretnie podejmowane są działania?
3. Jakie działania podejmuje państwo celem poprawy sytuacji osób głuchoniemych oraz osób zaimplantowanych?
4. Czy zdaniem Ministerstwa występują różnice w traktowaniu przez organy państwa osób głuchoniemych w Polsce w stosunku traktowania osób głuchoniemych w innych krajach Unii Europejskiej?

Jarosław Rzepa

Posel na Sejm RP IX kadencji